

Downs syndrom

Kognition
Den tidiga lekutvecklingen
möjligheter/svårigheter

1

Vad innebär det att ha Downs syndrom?

47 kromosomer istället för 46

Annorlunda perception
Annorlunda motorik
Annorlunda kommunikation
Annorlunda kognition

2

Annorlunda Perception (hur man tolkar signaler och sinnesintryck)

syn
hörsel
känsl
lukt
smak
smärta

3

Annorlunda kognition (tänkande)

Svårigheter med abstrakt tänkande (tänka logiskt, lösa problem, minnas och lära sig av erfarenhet)

Svårt att ordna sina sinnesupplevelser i

- Tid – när?
- Rum – var?
- Kvantitet – hur mycket?
- Kvalitet – vad?
- Orsak – varför?

4

**Diagnosen Downs syndrom innebär en
Intellektuell funktionsnedsättning (IF)**

Olika grader av IF:

- Lindrig
- Medelsvår
- Svår
- Mycket svår (grav)

5

Intellektuell funktionsnedsättning innebär svårigheter med;

- Abstrakt tänkande
- Att lära sig nya saker
- Att i ord uttrycka tankar och känslor
- Mentalt tempo

6

Barn har alltid lekt

Barn leker på alla platser, hela tiden och över hela världen

När barn lyckas i sin lek blir de motiverade och får självkänsla

Lek, kommunikation och inläring är tre begrepp som ofta används tillsammans

Leken, en mänsklig rättighet

7

Leka tillsammans

För en bra leksituation krävs:

Trygghet
Samförstånd/delad uppmärksamhet
Ömsesidighet

8

Lek med föremål/leksaker

Lek med föremål en viktig del i barns tidiga lek.
Kan delas in i 4 kategorier

Sensomotorisk lek

Organiserad lek

Funktionell lek

Lätsaslek

9

Sensomotorisk lek

Enkel undersökande lek
Undersöker ett föremål i taget
Rulla vrida kasta suga
Börjar förstå att det kan påverka sin omgivning
Förhåller sig till en vuxen i taget
Kasta saker i golvet och ler

Lekexempel: Imitera barnet, hämta tillbaks saker som barnet kastar,
Trycka-hända leksaker, ljudleksaker,

10

Organiserad lek

Börjar först att föremål har bestående egenskaper
Börjat utveckla strategier för att undersöka världen

Leksaker ordnas och sorteras
Läggs i rader
Staplas på varandra
Lägg i inuti varandra
Medveten om egna och andras handlingar
Börjar kopiera andras användning av föremål utan att förstå dess
Funktion

Exempel: bygga tom/rensa, plock i box, burkar att lägga saker i och
ta ur

11

Funktionell lek

Lekföremål används för det de är tänkta för
Leksakerna fyller en funktion
Barnet riktar sig utåt
Härmar, gör likadant som folk i omgivningen

Ex. gräver med en spade,
Bär sand i en hink

12

Låtsaslek

Barnet kan föreställa sig att saker är något annat vad det egentligen är
En kloss blir en bil
En pinne en telefon
Nallen kan trösta

Barnet leker nu vardagliga saker
Sådant de känner till

Exempel

Laga mat, duka, mata dockan, köra bil

13

Faktorer som kan påverka lekutvecklingen vid Downssyndrom

Grad av intellektuell funktionsnedsättning
Har svårare att ta initiativ
Förmågan till delad uppmärksamhet kommer senare
Motoriken
Perception
Otydliga signaler
Kortare uthållighet
Uppmärksamheten
Vanligare med autism och adhd

14

Att stimulera lekutvecklingen hos barn med Downs syndrom

Locka fram nyfikenheten
Vad tycker mitt barn är roligt-var responsiv snarare än styrande
Ge barnet tid
Upprepa
Inte för många intryck samtidigt
Mycket sinnesupplevelser
Skapa en lekvänlig miljö
Gör leken tydlig
Titta på bilder
Läs böcker

15

Att stimulera lekutvecklingen hos barn med Downs syndrom

- Planera leken
- Plocka fram det som behövs
- Var modell /visa hur man leker
- Utveckla leken i små steg
- Hjälp barnet att välja
- Hjälp barnet att uppfatta leksignalen
- Var övertydlig när det är "på lek"
- Respektera leken